

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ความสนใจในการอ่านและความคิดเห็น ของประชาชนต่อบริการการอ่านในหอสมุดแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ วัสดุ เอกสารชั้นต้น หนังสือพิมพ์ วารสาร และวิทยานิพนธ์ เพื่อศึกษาความหมายของหอสมุดแห่งชาติ วัตถุประสงค์หน้าที่ บทบาท ประวัติ พัฒนาการและบริการการอ่านของหอสมุดแห่งชาติไทย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำกัดเฉพาะผู้ที่ เป็นสมาชิกของหอสมุดแห่งชาติระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2519 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา กลุ่มที่ 2 เป็นข้าราชการ และกลุ่มที่ 3 เป็นพ่อค้า ประชาชน จำนวนรวมทั้งสิ้น 569 คน ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายชื่อสมาชิกของหอสมุดแห่งชาติจากบัตรสมาชิกหอสมุดแห่งชาติ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ อายุ อาชีพ และสถานที่ทำงานของสมาชิก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับหอสมุดแห่งชาติ ในด้านสภาพทั่วไปของหอสมุดแห่งชาติ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และการให้บริการการอ่าน จากหนังสือ วารสาร และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวกับหอสมุดแห่งชาติ
2. ศึกษาการจัดแบ่งประเภทของหนังสือสำหรับใช้ศึกษาผู้อ่านว่าสนใจอ่านหนังสือประเภทใด โดยยึดตามแผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้

3. สร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของผู้อ่านในหอสมุดแห่งชาติ อาศัยแนวทางจากเอกสารที่ค้นคว้าโดยยึดถือขอบเขตของการวิจัยเป็นเกณฑ์ แบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบและแบบที่เปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หอสมุดแห่งชาติของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านหนังสือของประชาชน แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 3 ก. เป็นแบบสอบถามชนิดประเมินค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดต่าง ๆ ตอนที่ 3 ข. เป็นแบบสอบถามความสนใจในการอ่านที่มีต่อเนื้อหา หรือประเภทของหนังสือในหมวดต่าง ๆ เป็นคำถามแบบเฉพาะเจาะจงให้ตอบ

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็น ความพอใจ ความต้องการของผู้ตอบ แบบสอบถามที่มีต่อหอสมุดแห่งชาติ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับผู้ใช้หอสมุดแห่งชาติ โดยส่งทางไปรษณีย์จำนวน 20 ชุด เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมและรัดกุม เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน และแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จึงจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเตรียมส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ให้หมายเลขประจำตัวตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่ม (Identification number) และเขียนหมายเลขลงในแบบสอบถามที่ส่งไปถึงแต่ละบุคคลเพื่อสะดวกต่อการตรวจค้นและติดตามผู้ที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยได้ปิดแสตมป์ และพิมพ์ที่อยู่ของผู้วิจัยไว้กับแบบสอบถามเพื่อความ

สะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน

การจำหน่ายของถึงตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยค้นหาที่อยู่จากบัตรสมาชิกของหอสมุดแห่งชาติตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2519 และเริ่มส่งแบบสอบถามเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2519 ส่งครั้งที่สองเพื่อเตือนผู้ที่ยังมีใต้ออกเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2519 และส่งครั้งที่สามไปยังผู้ที่ยังมีใต้ออกเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2519 และได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 569 ฉบับจากจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด 656 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.6

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามทั้งหมดได้นำมาจำแนกตามลักษณะกลุ่มอาชีพดังนี้

1. นักเรียน นิสิต นักศึกษา หมายถึงผู้ที่กำลังเรียน หรือศึกษาอยู่ในโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร
2. ข้าราชการ หรือกลุ่มอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพ หมายถึงบุคคลที่ทำงานตามลักษณะหรือชนิดของงานโดยได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างจากหน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ รวมถึงบุคคลที่มีอาชีพครอบครัว
3. พวคาประชาชน หมายถึงผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า เช่น ผู้ทำธุรกิจของตนเองเกี่ยวกับการค้าส่ง ค้าย่อย และตัวแทน รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ใช้งาน ชาวประมง ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร¹

ประชาชนแต่ละกลุ่มอาชีพที่ได้จำแนกไว้ เป็นสมาชิกของหอสมุดแห่งชาติตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2519

¹สถิติกลาง, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, สำมะโนประชากรแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2503 จังหวัดพระนคร ไทยวัฒนาพานิช, 2504, หน้า 32-39.

คำตอบแบบสอบถามส่วนแรก และส่วนที่ 3 ข. ซึ่งเป็นแบบเจาะจงคำตอบให้
ตอบแบบสอบถามโดยเลือกตอบเฉพาะข้อที่ตรงกับความเป็นจริง ได้นำมาวิเคราะห์โดยคิด
คำตอบเป็นร้อยละใช้สูตร

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

$$p = \text{ค่าอัตราส่วนร้อย}$$

$$f = \text{จำนวนคนที่ตอบปัญหานั้น ๆ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละอาชีพ แต่ละเพศ}$$

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลความสนใจ ความคิดเห็น ความต้องการ จำนวน
โดยหาค่าเฉลี่ย และทำตามลำดับ ดังนี้

1. แจกแจงความถี่ของคะแนนทุกข้อของแบบสอบถามทุกชุด
2. คำนวณความถี่ (f) ของแต่ละข้อควมนำหนักคะแนนประจำข้อ

ที่กำหนดคือ

$$\text{มากที่สุด} = 5$$

$$\text{มาก} = 4$$

$$\text{ปานกลาง} = 3$$

$$\text{น้อย} = 2$$

$$\text{น้อยที่สุด} = 1$$

3. หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ}$$

$$f = \text{ความถี่}$$

- x = คะแนน (น้ำหนักประจำช่อง)
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละอาชีพ แต่ละเพศ¹

4. ที่ความหมายค่าเฉลี่ย น้ำหนักคำตอบแต่ละข้อ ดังนี้

- 4.6-5.0 = มากที่สุด
 3.6-4.5 = มาก
 2.6-3.5 = ปานกลาง
 1.6-2.5 = น้อย
 1 -1.5 = น้อยที่สุด

5. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

x = คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ)²

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ส่งไปยังตัวอย่างประชากร 3 กลุ่ม ได้รับคำตอบกลับคืนมา 598 ชุด จากจำนวนที่ส่งไป 656 ชุด เป็นแบบสอบถามสมบูรณ์ 569 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.6

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 4 (พระนคร: ไทวอร์นาพานิช, 2517), หน้า 42.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 52.

เมื่อจำแนกตามระดับอายุปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีอายุต่ำสุด 14 ปี สูงสุด 28 ปี อายุเฉลี่ย 18.7 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.4 ปี ข้าราชการมีอายุต่ำสุด 19 ปี สูงสุด 54 ปี อายุเฉลี่ย 29.1 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.1 ปี ส่วนพ่อค้าประชาชนมีอายุต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 65 ปี อายุเฉลี่ย 29 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9 ปี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่นำมาใช้วิเคราะห์ได้ทั้ง 3 อาชีพดังกล่าวเป็นชาย 272 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามชายทุกอาชีพ เป็นหญิง 297 คน คิดเป็นร้อยละ 89.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามหญิงทุกอาชีพ แบบสอบถามที่เป็นฉบับสมบูรณ์และนำมาใช้วิเคราะห์ได้ปรากฏจำนวนดังตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑ จำนวนประชาชนที่ตอบแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ได้

อาชีพ	แบบสอบถาม ที่ส่งไป		แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ได้			
	ชาย	หญิง	จำนวน	ชาย	หญิง	
				ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน นิสิต นักศึกษา	226	274	184	81.4	242	88.3
ข้าราชการ	60	41	52	86.6	38	92.6
พ่อค้าประชาชน	37	18	36	97.2	17	94.4
รวมทุกอาชีพ	323	333	272	84.2	297	89.1

สภาพการใช้หอสมุดแห่งชาติโดยทั่วไปของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนในคานต่าง ๆ เช่น สาเหตุของการเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ ความสม่ำเสมอในการเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ วันและช่วงเวลาที่ใช้ใช้ จุดประสงค์ในการอ่านหนังสือ และช่วงเวลาที่ใช้ในการอ่าน ปรากฏผลดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Katsart Building 3, Chulalongkorn University"

ตารางที่ 2 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่มาใช้หอสมุดแห่งชาติ จำแนกตามเหตุผลที่เข้าใช้

เหตุผลที่ประชาชนเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. ใกล้เคียง	6.5	5.7	15.3	7.8	8.3	0
2. นึกพบเพื่อน	2.1	3.7	0	2.6	5.5	0
3. ใช้เป็นสถานที่พักผ่อน	9.2	3.3	13.4	10.5	5.5	0
4. ร่วมประชุมสัมมนา	1.0	1.6	0	7.8	0	0
5. พึงการบรรยายและอภิปราย	8.6	7.0	15.3	18.4	8.3	0
6. ชมโทรทัศน์	0.5	0	1.9	0	0	0
7. ชมภาพยนตร์	4.3	1.6	9.6	0	0	0
8. ชมนิทรรศการ	6.5	11.1	9.6	7.8	5.5	0
9. ขอคัดลอกเอกสาร	43.4	49.5	30.7	50.0	30.5	35.2
10. ต้องการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุด	65.7	62.8	75.0	78.9	75.0	58.8

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า ประชาชนชายหญิงจำนวนสูงสุดของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชน ร้อยละ 65.7, 62.8, 75, 78.9, 75 และ 58.8 ตามลำดับ มาใช้หอสมุดแห่งชาติเพราะต้องการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในหอสมุดแห่งชาติ และจำนวนรองลงมาของทุกกลุ่มอาชีพดังกล่าวต้องการขอคัดลอกเอกสาร

นอกจากประชาชนจะไปใช้หอสมุดแห่งชาติตามความจำเป็นและเหตุผลต่าง ๆ แล้ว การที่ประชาชนจะไปใช้หอสมุดแห่งชาติย่อมขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ หรือความประทับใจ

ที่ได้รับจากการเข้าใช้ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดเฉพาะมาก่อน จากการสำรวจปรากฏว่า จำนวนสูงสุด ร้อยละ 87.5, 91.7, 94.2, 100, 80.5 และ 82.3 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการและพ่อค้าประชาชนทั้งชายและหญิงล้วนเป็นผู้ที่เคยไปใช้ห้องสมุดอื่น ๆ ก่อนการเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติมาแล้วทั้งสิ้น แต่ก็มีประชาชนจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 12.5, 8.6, 3.8, 0, 19.4 และ 17.6 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนชายและหญิง ไม่เคยไปใช้ห้องสมุดอื่น ๆ มาก่อน นอกจากหอสมุดแห่งชาติแห่งเดียวเท่านั้น

สำหรับประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดที่ประชาชนสนใจไปเข้าใช้ก่อนที่จะมาใช้หอสมุดแห่งชาตินั้น ปรากฏว่า จำนวนสูงสุด ร้อยละ 47.2, 45.4, 59.6 และ 68.4 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง และข้าราชการชายหญิงตามลำดับใช้ห้องสมุดโรงเรียน หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันที่สังกัดอยู่ก่อนการมาใช้หอสมุดแห่งชาติ ส่วนพ่อค้าประชาชนชายร้อยละ 38.8 และหญิงร้อยละ 47.0 ใช้ห้องสมุดประชาชนมาก่อน ดังปรากฏในตารางที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่เข้าใช้ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ
ก่อนการเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ

ประเภทของห้องสมุด	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. ห้องสมุดวิทยาลัย	23.3	24.3	28.8	39.4	25	11.7
2. ห้องสมุดประชาชน	28.2	30.1	30.7	42.1	38.8	47.0
3. ห้องสมุดภาควิชาหรือ แผนกวิชา	8.6	8.2	11.5	15.7	8.3	5.8
4. ห้องสมุดคณะ	10.3	11.1	9.6	26.3	8.3	29.4
5. ห้องสมุดโรงเรียน หอสมุดกลางของ มหาวิทยาลัยหรือ สถาบันที่สังกัดอยู่	47.2	45.4	59.6	68.4	30.5	35.2
6. ห้องสมุดสำนักงาน แถลงข่าว เช่น A.U.A., British Council ฯลฯ	16.3	9.9	15.3	18.4	22.2	5.8

ตารางที่ 4 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ใช้หอสมุดแห่งชาติในความถี่ต่าง ๆ

ความถี่ในการเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. ทุกวัน	0.5	0.8	0	2.6	0	0
2. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	22.8	15.7	15.3	13.1	19.4	23.5
3. สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	10.3	10.7	19.2	18.4	11.1	17.6
4. เดือนละ 1 ครั้ง	15.2	19.4	9.6	7.8	13.8	5.8
5. เมื่อมีเวลาว่าง	51.2	53.4	55.9	58.1	55.7	53.1

การไปใช้หอสมุดแห่งชาติของประชาชนนอกจากจะขึ้นอยู่กับความจำเป็นและเหตุผลของแต่ละบุคคลแล้ว การที่ประชาชนแต่ละคนจะไปใช้หอสมุดแห่งชาติมากน้อยเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับเวลาและโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละบุคคลด้วย จากการสำรวจพบว่า ประชาชนชายหญิงจำนวนสูงสุดของทุกอาชีพ ดังปรากฏในตารางที่ 4 มาใช้หอสมุดแห่งชาติเมื่อมีเวลาว่าง จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.5 และ 0.8 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาชายและหญิงมาใช้หอสมุดแห่งชาติทุกวัน ซึ่งตรงข้ามกับข้าราชการชายที่ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดมาใช้หอสมุดแห่งชาติทุกวัน แต่ข้าราชการหญิง จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 2.6 มาใช้หอสมุดแห่งชาติทุกวัน เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีผู้ใดเลยในกลุ่มของพ่อค้าประชาชนชายและหญิงที่มาใช้หอสมุดแห่งชาติทุกวัน

วันและช่วงเวลาที่ประชาชนแต่ละอาชีพสนใจไปเข้าใช้หอสมุดแห่งชาตินั้น จากการสำรวจปรากฏผลที่น่าสนใจดังนี้ จำนวนสูงสุดร้อยละ 35.8 และ 38.8 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาชายและหญิงมาใช้หอสมุดแห่งชาติในวันเสาร์ และใช้ในช่วงเวลา 8.30 น. ถึง 12.00 น. จำนวนสูงสุดร้อยละ 50 ของข้าราชการชายมาใช้หอสมุดแห่งชาติในวันเสาร์ และใช้ในช่วงเวลาตั้งแต่ 8.30 น. ถึง 12.00 น. แต่จำนวนสูงสุดร้อยละ 36.5 ของข้าราชการหญิงมาใช้หอสมุดแห่งชาติในวันอาทิตย์และใช้ในช่วงเวลา 8.30 น. ถึง 12.00 น. เช่นเดียวกับพ่อค้าประชาชนชายและหญิงจำนวนสูงสุดร้อยละ 41.6 และ 35.2. มาใช้หอสมุดแห่งชาติในวันอาทิตย์ และใช้ในช่วงเวลา 8.30 น. ถึง 12.00 น. นอกจากนี้แม่ค้าประชาชนหญิงยังเข้าใช้หอสมุดในช่วงเวลา 12.00 น. ถึง 16.00 น. ด้วย จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 19.5, 17.3, 9.6, 21.0 และ 5.8 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาชาย หญิง ข้าราชการชายหญิง และแม่ค้าประชาชนหญิงตามลำดับ มาใช้หอสมุดแห่งชาติในวันปิดภาคเรียน ในขณะที่ไม่มีผู้ใดเลยในกลุ่มของพ่อค้าประชาชนชายที่ไปเข้าใช้หอสมุดแห่งชาติในวันดังกล่าว ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ใช้หอสมุดแห่งชาติตามวันและ
ช่วงเวลาต่าง ๆ

	นักเรียน	นิสิต	นักศึกษา	ข้าราชการ	พocaประชาชน		
	ชาย		หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. วันธรรมดา	25.5		33.8	28.8	31.5	27.7	29.4
เวลา 8.30-12.00 น.	11.9		10.7	13.4	13.1	8.3	17.6
เวลา 12.00-16.00 น.	15.7		27.6	11.5	21	16.6	23.5
เวลา 16.00-20.30 น.	13.5		9.9	15.3	15.7	19.4	5.8
2. วันเสาร์	35.8		38.8	50	34.2	27.7	5.8
เวลา 8.30-12.00 น.	32		30.9	40.3	28.9	22.2	5.8
เวลา 12.00-16.00 น.	18.4		24.7	26.9	21	25	5.8
เวลา 16.00-20.30 น.	7		7.4	17.3	10.5	2.7	0
3. วันอาทิตย์	27.1		26.8	48.0	36.5	41.6	35.2
เวลา 8.30-12.00 น.	21.1		22.7	40.3	34.2	27.7	23.5
เวลา 12.00-16.00 น.	13		18.1	28.8	21	36.1	23.5
เวลา 16.00-20.30 น.	6.5		4.1	7.6	10.5	11.1	5.8
4. วันปิดภาคเรียน	19.5		17.3	9.6	21.0	0	5.8

เนื่องจากผู้ใช้หอสมุดแห่งชาติมีวัย เพศ และอาชีพต่างกัน มีความต้องการใช้หอสมุดแห่งชาติด้วยเหตุผลต่างกัน ดังนั้นหอสมุดแห่งชาติจึงจัดหาหนังสือไว้หลายประเภท เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าได้ตรงกับจุดประสงค์ของแต่ละบุคคล จากการสำรวจในเรื่องจุดประสงค์ของการอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติของประชาชน ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิงกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป มาอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติโดยมีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ อ่านเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการเรียน เพื่อประกอบการเรียนตามหลักสูตร และเพื่อทำ

รายงานที่ครูหรืออาจารย์ผู้สอนสั่งให้ทำ แต่ข้าราชการชายและหญิงกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป มีจุดประสงค์ในการอ่านเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ส่วนพoca ประชาชนชายกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป มีจุดประสงค์ในการอ่านเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมและเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งตรงข้ามกับแม่คาประชาชนหญิงที่ปรากฏว่ามีความสนใจในการอ่านน้อยกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ กล่าวคือ มีจำนวนสูงสุดเพียงร้อยละ 41.1 เท่านั้น ที่มาอ่านหนังสือเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่มาอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติ ควบจุดประสงค์ต่าง ๆ

จุดประสงค์ในการอ่านหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พocaประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางมากยิ่งขึ้น	78.8	79.7	84.6	81.5	69.4	41.1
2. เพื่อความก้าวหน้าในการเรียน	61.9	63.2	25	50	19.4	11.7
3. เพื่อให้ทันเหตุการณ์บ้านเมือง	18.4	13.6	38.4	26.3	27.7	5.8
4. เพื่อความเพลิดเพลิน	32.6	31.4	32.6	36.8	16.6	29.4
5. เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	8.6	5.3	46.1	36.8	52.7	23.5
6. เพื่อปรับปรุงตนเองให้อยู่ในสังคมได้ดี	22.8	15.7	36.5	18.4	30.5	23.5
7. เพื่อประกอบการเรียนตามหลักสูตร	52.1	59.0	21.1	47.3	2.7	29.4
8. เพื่อให้เกิดความคิดแก่ตนเองและเพื่อนำไปใช้ในวิถีประจำวัน	24.4	14.4	36.5	26.3	27.7	23.5
9. เพื่อนำมาเขียนวิทยานิพนธ์	2.7	1.6	3.8	13.1	2.8	5.9
10. เพื่อทำรายงานที่ครูหรืออาจารย์ผู้สอนสั่งให้ทำ	60.3	70.6	15.3	44.7	8.3	29.4

สำหรับช่วงเวลาและความสามารถในการอ่านหนังสือของประชาชนแต่ละอาชีพ จากการสำรวจปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาใช้เวลาในการอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติค่าสุดวันละครึ่งชั่วโมง สูงสุด 12 ชั่วโมง ค่าเฉลี่ย 3.1 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.5 ชั่วโมง และอ่านหนังสือใดค่าสุดเดือนละ 1 เล่ม สูงสุด 70 เล่ม

ส่วนข้าราชการใช้เวลาในการอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติค่าสุดวันละครึ่งชั่วโมง สูงสุด 7 ชั่วโมง ค่าเฉลี่ย 3 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.4 ชั่วโมง นอกจากนี้ข้าราชการยังสามารถอ่านหนังสือใดค่าสุดเดือนละ 1 เล่ม สูงสุด 50 เล่ม

เช่นเดียวกับพ่อค้าประชาชนใช้เวลาในการอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติได้ค่าสุดวันละครึ่งชั่วโมง สูงสุด 7 ชั่วโมง ค่าเฉลี่ย 2.8 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.3 ชั่วโมง แต่ความสามารถในการอ่านหนังสือปรากฏว่า พ่อค้าประชาชนอ่านหนังสือได้ค่าสุดเดือนละ 1 เล่ม สูงสุด 35 เล่ม

จะเห็นว่าประชาชนชายหญิงทุกอาชีพใช้เวลาในการอ่านหนังสือในหอสมุดแห่งชาติได้ค่าสุดวันละครึ่งชั่วโมง และมีความสามารถในการอ่านหนังสือใดค่าสุดเดือนละ 1 เล่ม เช่นเดียวกัน

ความสนใจในการอ่านหนังสือของประชาชนที่มีต่อหนังสือในหมวดต่าง ๆ

หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าของประชาชนในปัจจุบันมาก ฉะนั้นในฐานะที่หอสมุดแห่งชาติมีหน้าที่เก็บรวบรวมและรักษาไว้ซึ่งสิ่งตีพิมพ์และรวบรวมหนังสือที่เกี่ยวกับประเทศ ไม่ว่าจะพิมพ์ ณ ที่ใด เพื่อส่งเสริมการศึกษาวิจัยและสนองความอยากรู้ ตลอดจนให้บริการความรู้และข่าวสารแก่ประชาชนทั่วไป หอสมุดแห่งชาติจึงต้องจัดหาหนังสือหลายประเภทที่ให้ประโยชน์ และมีจำนวนเพียงพอกับผู้นำใช้บริการ เพื่อให้ประชาชนผู้มาใช้หอสมุดแห่งชาติได้เลือกหรือค้นคว้าได้ตามต้องการ จากการสำรวจในเรื่องความสนใจในการอ่านของผู้อ่านที่มีต่อหนังสือในหมวดต่าง ๆ ได้แก่ หมวดเบ็ดเตล็ดหรือหมวดความรู้ทั่วไป หมวดปรัชญา หมวดศาสนา หมวดสังคมศาสตร์ หมวด

ภาษาศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หมวดศิลปะและการบันเทิง
หมวดวรรณคดี และหมวดประวัติศาสตร์ ปรากฏผลโดยเฉลี่ยดังนี้

หนังสือที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายและหญิงชอบอ่านปานกลาง ได้แก่
หนังสือในหมวดเบ็ดเตล็ด หมวดสังคมศาสตร์ หมวดภาษาศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์
หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หมวดศิลปะและการบันเทิง และหมวดวรรณคดี สำหรับหนังสือ
ที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายและหญิงสนใจอ่านน้อยได้แก่ หนังสือในหมวดปรัชญา หมวด
ศาสนา ส่วนหนังสือในหมวดประวัติศาสตร์ ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชาย โดยเฉลี่ย
ชอบอ่านปานกลาง แต่นักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิงชอบอ่านมาก

ส่วนข้าราชการชายและหญิงโดยเฉลี่ย ชอบอ่านหนังสือในหมวดความรู้ทั่วไป
ไปมากและชอบอ่านหนังสือในหมวดวิทยาศาสตร์น้อยสำหรับหนังสือที่ข้าราชการชายและหญิง
ชอบอ่านปานกลางได้แก่ หนังสือหมวดปรัชญา หมวดสังคมศาสตร์ หมวดภาษาศาสตร์ หมวด
วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และหมวดศิลปะและการบันเทิง ส่วนหนังสือในหมวดศาสนา ปรากฏว่า
โดยเฉลี่ยข้าราชการชายชอบอ่านปานกลาง แต่ข้าราชการหญิงชอบอ่านน้อย เช่นเดียวกับ
หนังสือในหมวดวรรณคดี และหมวดประวัติศาสตร์ที่ข้าราชการชายโดยเฉลี่ย ชอบอ่านปาน
กลาง แต่ข้าราชการหญิงชอบอ่านมาก

สำหรับพ่อค้าประชาชนชายและหญิง โดยเฉลี่ย ชอบอ่านหนังสือในหมวด
เบ็ดเตล็ด หมวดศาสนา หมวดสังคมศาสตร์ หมวดภาษาศาสตร์ หมวดวรรณคดี และหมวด
ประวัติศาสตร์ในระดับปานกลาง และชอบอ่านหนังสือในหมวดปรัชญา และหมวดวิทยาศาสตร์
น้อย ส่วนหนังสือในหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ปรากฏว่า พ่อค้าประชาชนชาย โดยเฉลี่ย
ชอบอ่านปานกลาง แต่แม่ค้าประชาชนหญิงชอบอ่านน้อย เช่นเดียวกับหนังสือในหมวดศิลปะ
และการบันเทิงที่พ่อค้าประชาชนชายชอบอ่านปานกลาง แต่แม่ค้าประชาชนหญิงชอบอ่าน
มาก ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความสนใจของประชาชนแต่ละอาชีพที่มีต่อการอ่านหนังสือในหมวดวิชาต่าง ๆ ในหอสมุดแห่งชาติ

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา						ข้าราชการ						พ่อค้าประชาชน					
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
1. หนังสือประเภทความรู้ทั่วไปเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ	3.0	1.0	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	3.6	0.8	มาก	3.2	1.1	ปานกลาง	3.4	0.7	ปานกลาง
2. หนังสือเกี่ยวกับปรัชญา	2.5	1.2	น้อย	2.5	1.0	น้อย	3.1	0.9	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	2.5	0.9	น้อย	2.5	1.3	น้อย
3. หนังสือเกี่ยวกับศาสนาหลักธรรมและพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ	2.5	1.0	น้อย	2.5	0.9	น้อย	2.9	1.0	ปานกลาง	2.5	1.1	น้อย	2.6	1.1	ปานกลาง	2.7	1.4	ปานกลาง
4. หนังสือเกี่ยวกับสังคมศาสตร์	3.0	1.2	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	2.8	1.1	ปานกลาง
5. หนังสือเกี่ยวกับภาษา	3.0	1.1	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.7	1.1	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	2.9	1.1	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง
6. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	3.3	1.3	ปานกลาง	2.6	1.3	ปานกลาง	2.5	1.0	น้อย	2.3	1.2	น้อย	2.5	1.3	น้อย	2.0	1.1	น้อย
7. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์	3.3	1.2	ปานกลาง	2.6	1.1	ปานกลาง	3.2	1.2	ปานกลาง	2.6	1.1	ปานกลาง	3.3	1.2	ปานกลาง	2.0	1.2	น้อย
8. หนังสือเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	2.7	1.2	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก
9. หนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีและวรรณกรรมของชาติต่าง ๆ	3.0	1.1	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	2.9	1.1	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	2.7	1.0	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง
10. หนังสือประวัติศาสตร์	3.5	1.0	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก	3.4	1.0	ปานกลาง	3.6	1.2	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง

ผู้วิจัยได้แบ่งหนังสือแต่ละหมวดทั้ง 10 หมวดตั้งกล่าวออกตามเนื้อหา หรือประเภทของหนังสือที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันไว้ในหมวดเดียวกัน จากการสำรวจเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดต่าง ๆ ทั้ง 10 หมวดของประชาชน ผลปรากฏในตารางที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, และ 18 ดังนี้

ตารางที่ 8 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดเบ็ดเตล็ด

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือความรู้รอบตัว	41.8	49.5	36.5	39.4	38.8	17.6
2. หนังสือคำถามคำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ	15.7	13.2	13.4	10.5	13.8	35.2
3. หนังสือที่มีข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวของผู้เขียนคนเดียว	11.9	11.5	9.6	21.0	13.8	23.5
4. หนังสือที่มีข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวของผู้เขียนหลายคน	28.2	23.9	34.6	31.5	25	11.7

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า จำนวนสูงสุด ร้อยละ 41.8, 49.5, 36.5, 39.4 และ 38.8 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง ข้าราชการชายหญิง และพ่อค้าประชาชนชายตามลำดับ สนใจอ่านหนังสือความรู้รอบตัว แต่จำนวนสูงสุด ร้อยละ 35.2 ของแม่ค้าประชาชนหญิง สนใจอ่านหนังสือคำถามคำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ

ตารางที่ 9 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดปรัชญา

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือเกี่ยวกับการแนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง	33.1	27.6	30.7	26.3	36.1	29.4
2. หนังสือเกี่ยวกับการทำนายฝัน การดูลักษณะคน	3.8	11.9	5.7	7.8	5.5	17.6
3. หนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์	28.8	23.1	40.3	42.1	33.3	29.4
4. หนังสือเกี่ยวกับความจำเป็น การเรียนรู้ การลืม การทดสอบเชาว์สติปัญญา	34.7	38.4	21.1	23.6	22.2	29.4

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง จำนวนสูงสุด ร้อยละ 34.7 และ 38.4 สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับความจำเป็น การเรียนรู้ การลืม การทดสอบเชาว์สติปัญญา แต่จำนวนสูงสุด ร้อยละ 40.3 และ 42.1 ของข้าราชการชายและหญิงสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ส่วนพ่อค้าประชาชนชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 36.1 สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการแนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง ในขณะที่แม่ค้าประชาชนหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 29.4 สนใจอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการแนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง หนังสือที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ และหนังสือเกี่ยวกับความจำเป็น การเรียนรู้ การลืม การทดสอบเชาว์สติปัญญา

ตารางที่ 10 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดศาสนา

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา	ข้าราชการ	พ่อค้าประชาชน			
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องของศาสนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติและหลักธรรม	45.6	35.9	48.0	42.1	50	29.4
2. หนังสือเกี่ยวกับพิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ	10.3	17.7	21.1	23.6	2.7	35.2
3. หนังสือที่เกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ	8.1	6.6	17.3	10.5	13.8	11.7
4. หนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องวิญญาน นรก สวรรค์	24.4	40.0	11.5	28.9	19.4	17.6

ตารางที่ 10 จะเห็นว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายจำนวนสูงสุดร้อยละ 45.6 สนใจอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องของศาสนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติและหลักธรรม แต่จำนวนสูงสุดร้อยละ 40.0 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิง สนใจอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องของวิญญาน นรก สวรรค์ จำนวนสูงสุด ร้อยละ 48.0, 42.1 และ 50 ของข้าราชการชายหญิง และพ่อค้าประชาชนชาย สนใจอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องของศาสนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติและหลักธรรม แต่จำนวนสูงสุด ร้อยละ 35.2 ของแม่ค้าประชาชนหญิง สนใจอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับพิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ

ตารางที่ 11 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	33.6	24.3	34.6	36.8	22.2	35.2
2. หนังสือที่เกี่ยวกับสถิติต่าง ๆ เช่น จำนวนพลเมือง การทำสำมะโนประชากร	3.8	0.4	1.9	5.2	5.5	0
3. หนังสือที่เกี่ยวกับการปกครองการเมือง ทั้งในและนอกประเทศ	31.5	17.3	40.3	28.9	33.3	5.8
4. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูต	6.5	7.8	7.9	13.1	0	11.7
5. หนังสือเกี่ยวกับเรื่องธุรกิจการค้า	7.6	4.1	3.8	2.6	16.6	17.6
6. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษา การเรียน การสอน หลักสูตรในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย	20.1	14.8	9.6	28.9	8.3	5.8
7. หนังสือเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์และการบริการสงเคราะห์ต่าง ๆ	2.7	5.7	9.6	7.8	2.7	5.8
8. หนังสือที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของไทยและต่างประเทศ	17.3	38.4	19.2	36.8	13.8	17.6

ตารางที่ 11 ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชาย จำนวนสูงสุด ร้อยละ 33.6 สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม แต่จำนวนสูงสุด ร้อยละ 38.4 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิง สนใจอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชนบทรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรม จำนวนสูงสุด ร้อยละ 40.3 ของข้าราชการชายสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการปกครอง และการเมืองทั้งในและนอกประเทศ จำนวนสูงสุดร้อยละ 36.8 ของข้าราชการหญิงสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และหนังสือที่เกี่ยวข้องกับชนบทรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรม จำนวนสูงสุด ร้อยละ 33.3 ของพ่อค้าประชาชนชายสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการปกครองและการเมืองทั้งในและนอกประเทศ และจำนวนสูงสุดร้อยละ 35.2 ของแม่ค้าประชาชนหญิง สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดภาษาศาสตร์

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน	นิสิต	นักศึกษา	ข้าราชการ	พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือแบบเรียนภาษาต่างๆ เช่น แบบเรียนภาษาไทย แบบเรียนภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น	26.0	37.6	28.8	28.9	25	41.1
2. หนังสือโบราณ เช่น สมุดข่อย หนังสือฉบับตัวเขียนสมัย โบราณ	8.6	7.4	5.7	10.5	0	5.8
3. หนังสือที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตัวอักษรและวิธีการ ออกเสียงของภาษาต่าง ๆ	14.6	28.0	28.8	23.6	22.2	5.8
4. พจนานุกรมภาษาต่าง ๆ	18.4	12.3	17.3	34.2	27.7	29.4
5. ไวยากรณ์ของภาษาต่าง ๆ	22.2	15.7	17.3	13.1	8.3	5.8

ตารางที่ 12 ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายและหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 26.0 และ 37.6 สนใจอ่านหนังสือแบบเรียนภาษาต่าง ๆ เช่น แบบเรียนภาษาไทย แบบเรียนภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น จำนวนสูงสุดร้อยละ 28.8 ของข้าราชการชาย สนใจอ่านหนังสือแบบเรียนต่าง ๆ และหนังสือที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตัวอักษร และวิธีการออกเสียงของภาษาต่าง ๆ แต่จำนวนสูงสุดร้อยละ 34.2 ของข้าราชการหญิง สนใจอ่านพจนานุกรมภาษาต่าง ๆ เช่นเดียวกับพ่อค้าประชาชนชายที่สนใจอ่านหนังสือดังกล่าวเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 27.7 แต่แม่ค้าประชาชนหญิง จำนวนสูงสุด ร้อยละ 41.1 สนใจอ่านหนังสือแบบเรียนภาษาต่าง ๆ

ตารางที่ 13 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจหรือ
ประเภทของหนังสือในหมวดวิทยาศาสตร์

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. คณิตศาสตร์	28.8	18.5	9.6	15.7	30.5	17.6
2. คาราศาสตร์	13.5	15.7	25	15.7	11.1	11.7
3. ฟิสิกส์	23.3	5.3	9.6	10.5	13.8	0
4. เคมี	19.0	9.0	5.7	2.6	13.8	5.8
5. ชีววิทยา	5.4	4.1	9.6	5.2	8.3	0
6. ชีววิทยา	30.9	33.0	25	31.5	13.8	5.8
7. พฤกษศาสตร์	6.5	20.2	23.0	34.2	5.5	11.7
8. สัตววิทยา	13.5	11.1	19.2	18.4	5.5	17.6

ตารางที่ 13 จะเห็นว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง จำนวนสูงสุด ร้อยละ 30.9 และ 33.0 สนใจอ่านหนังสือชีววิทยา ส่วนข้าราชการชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 25 สนใจอ่านหนังสือดาราศาสตร์และหนังสือชีววิทยา แต่ข้าราชการหญิง จำนวนสูงสุด ร้อยละ 34.2 สนใจอ่านหนังสือพฤกษศาสตร์ ในขณะที่พ่อค้าประชาชนชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 30.5 สนใจอ่านหนังสือคณิตศาสตร์ และแม่ค้าประชาชนหญิง จำนวนสูงสุด ร้อยละ 17.6 สนใจอ่านหนังสือคณิตศาสตร์ และหนังสือสัตววิทยา

ตารางที่ 34 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ การแพทย์เบื้องต้น เช่น เรื่องโรคต่าง ๆ	28.2	27.2	19.2	28.9	13.8	23.5
2. หนังสือที่ให้ความรู้ทาง วิศวกรรมศาสตร์ เบื้องต้น เช่น เรื่องเครื่องยนต์ กลไกต่าง ๆ	34.7	2.0	34.6	5.2	36.1	0
3. หนังสือที่ให้ความรู้ทาง เกษตร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง	17.9	15.7	36.5	18.4	11.1	11.7
4. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ สุขวิทยาภายในบ้าน เช่น การเลือกและซื้อ อาหาร การรักษาพยาบาล ภายในบ้าน	18.4	41.3	21.1	55.2	13.8	35.2
5. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ ธุรกิจและวิธีการธุรกิจต่าง ๆ	14.1	13.6	11.5	5.2	22.2	17.6
6. หนังสือที่ให้ความรู้เรื่องราว การผลิตสินค้าสำเร็จรูปต่างๆ	6.5	7.8	7.9	7.8	13.8	23.5

ตารางที่ 34 ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายจำนวนสูงสุดร้อยละ 34.7 สนใจอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้น เช่นเรื่องเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ แต่จำนวนสูงสุดร้อยละ 41.3 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิงสนใจอ่านเรื่องความรู้เกี่ยวกับสุขวิทยาภายในบ้าน เช่น การเลือกและซื้ออาหาร การรักษาพยาบาลภายในบ้านเป็นต้น ส่วนข้าราชการชายจำนวนสูงสุดร้อยละ 36.5 สนใจอ่านเรื่องความรู้ทางเกษตร เช่นการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง เป็นต้น แต่ข้าราชการหญิงจำนวนสูงสุดร้อยละ 55.2 สนใจอ่านเรื่องความรู้เกี่ยวกับสุขวิทยาภายในบ้าน ในขณะที่พ่อค้าประชาชนชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 36.1 สนใจอ่านเรื่องความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้นและแม่ค้าประชาชนหญิง จำนวนสูงสุด ร้อยละ 35.2 สนใจอ่านเรื่องความรู้เกี่ยวกับสุขวิทยาภายในบ้าน

ตารางที่ 15 ร้อยละของประชาชนที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดศิลปและการบันเทิง

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือที่เกี่ยวกับทฤษฎีเทคนิคทางดนตรีและการร้องเพลง	27.1	22.7	11.5	31.5	13.8	23.5
2. หนังสือที่เกี่ยวกับเรื่อง การตกแต่งสถานที่ทั้งภายในและภายนอก	17.3	35.9	38.4	63.1	22.2	41.1
3. หนังสือที่ให้ความรู้เรื่อง การแกะสลัก เครื่องเคลือบดินเผา เครื่องลายคราม	5.4	7.0	7.9	7.8	8.3	0
4. หนังสือที่ให้ความรู้เรื่อง การวาดภาพประเภทต่าง ๆ	15.2	14.8	9.6	13.1	5.5	5.8
5. หนังสือที่ให้ความรู้เรื่อง การถ่ายรูป การทำภาพยนตร์	20.1	7.8	25	10.5	19.4	17.6
6. หนังสือที่ให้ความรู้เรื่อง กีฬาประเภทต่าง ๆ	36.9	25.2	21.1	13.1	27.7	17.6

ตารางที่ 15 แสดงว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 36.9 สนใจอ่านหนังสือกีฬาประเภทต่าง ๆ แต่นักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 35.9 สนใจอ่านหนังสือเรื่องการตกแต่งสถานที่ทั้งภายในและภายนอก เช่นเดียวกับข้าราชการชายและหญิงที่สนใจอ่านหนังสือดังกล่าวเป็นจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 38.4 และ 63.1 ตามลำดับ ส่วนหนังสือที่พ่อค้าประชาชนชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 27.7 สนใจอ่านคือ หนังสือเรื่องกีฬาประเภทต่าง ๆ แต่แม่ค้าประชาชนหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 41.1 สนใจอ่านหนังสือเรื่องการตกแต่งสถานที่ทั้งภายในและภายนอก

ตารางที่ 16 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดวรรณคดี

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พหุอาชีพประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติของวรรณคดีและกวีในยุคสมัยต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ	31.5	30.5	32.6	39.4	25	17.6
2. หนังสือที่เกี่ยวกับสุนทรพจน์ปาฐกถาของบุคคลสำคัญของไทยและต่างประเทศ	16.3	7.4	28.8	13.1	11.1	0
3. หนังสือเกี่ยวกับจกหมายของบุคคลสำคัญของไทยและต่างประเทศ	4.3	6.6	1.9	15.7	8.3	11.7
4. หนังสือรวมความเรียงเรื่องต่าง ๆ ของนักเขียนไทยและนักเขียนชาวต่างประเทศ	14.1	8.2	15.3	13.1	13.8	17.6
5. หนังสือรวมบทละคร บทวิทยุ ภาพยนตร์ นวนิยาย และเรื่องสั้นของนักเขียนไทยและนักเขียนชาวต่างประเทศ	22.2	50	15.3	39.4	25	29.4
6. หนังสือโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ของกวีชาวไทยและชาวต่างประเทศ	20.1	14.4	15.3	13.1	11.1	29.4

ตารางที่ 16 ปรากฏว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษาชาย จำนวนสูงสุดร้อยละ 31.5 สนใจอ่านหนังสือความรู้เกี่ยวกับประวัติของวรรณคดีและกวีในยุคสมัยต่าง ๆ แต่จำนวนสูงสุด ร้อยละ 50 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิงสนใจอ่านหนังสือรวมบทละคร

บทวิทยุ ภาพยนตร์ นวนิยาย และเรื่องสั้น เป็นที่น่าสนใจกว่าข้าราชการชายจำนวนสูงสุด ร้อยละ 32.6 สนใจอ่านหนังสือในหมวดวรรณคดีเพียงประเภทเดียวได้แก่ หนังสือความรู้เกี่ยวกับประวัติของวรรณคดีและกวีในยุคสมัยต่าง ๆ แต่หนังสือในหมวดวรรณคดีที่ข้าราชการหญิงจำนวนสูงสุดร้อยละ 39.4 สนใจอ่านมี 2 ประเภทคือ หนังสือความรู้เกี่ยวกับประวัติของวรรณคดีและกวีในยุคสมัยต่าง ๆ และหนังสือรวมบทละคร บทวิทยุ ภาพยนตร์ นวนิยาย และเรื่องสั้น เช่นเดียวกับพ่อค้าประชาชนชายที่สนใจอ่านหนังสือทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว เป็นจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 25 แต่แม่ค้าประชาชนหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 29.4 สนใจอ่านหนังสือรวมบทละคร บทวิทยุ ภาพยนตร์ นวนิยาย เรื่องสั้น และหนังสือโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อนวนิยายประเภทต่าง ๆ

ประเภทของนวนิยาย	นักเรียน นิสิต นักศึกษา		ข้าราชการ		พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. นวนิยายลึกลับซับซ้อน	15.2	16.9	23.0	21	5.5	35.2
2. นวนิยายตลกซับซ้อน	30.4	28.5	25	18.4	16.6	23.5
3. นวนิยายแปล	11.4	14.0	11.5	21	2.7	29.4
4. นวนิยายเรื่องผี	9.7	11.1	0	5.2	2.7	23.5
5. นวนิยายเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาว	14.6	25.2	5.7	15.7	11.1	17.6
6. นวนิยายบันเทิง โลกโนเนน	17.3	7.0	11.5	7.8	2.7	11.7
7. นวนิยายที่เป็นเรื่องของชีวิตจริง และครอบครัว	23.9	23.5	21.1	28.9	27.7	47.0
8. นวนิยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เช่น สี่แผ่นดิน	19.5	15.7	19.2	15.7	11.1	17.6
9. นวนิยายที่เป็นเรื่องเสียดสีสังคม เช่น ไผ่แดง ฯลฯ	15.2	18.1	5.7	34.2	27.7	35.2
10. นวนิยายชีวิตต่างแดน เช่น บั๊กกิ้งนักรแห่งความหลัง	11.9	8.2	5.7	7.8	5.5	29.4

ตารางที่ 17 ปรากฏว่า จำนวนสูงสุดร้อยละ 30.4, 28.5 และ 25 ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง และข้าราชการชายตามลำดับ สนใจอ่านนวนิยายตลกซับซ้อน แต่ข้าราชการหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 34.2 สนใจอ่านนวนิยายที่เป็นเรื่องเสียดสีสังคม ส่วนพ่อค้าประชาชนชายและหญิงจำนวนสูงสุด ร้อยละ 27.7 และ 47.0 ชอบอ่านนวนิยายที่เป็นเรื่องจริงและครอบครัว นอกจากนี้พ่อค้าประชาชนชายยังชอบอ่านนวนิยายที่เป็นเรื่องเสียดสีสังคมเช่นเดียวกันด้วย

ตารางที่ 18 ร้อยละของประชาชนแต่ละอาชีพที่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาหรือประเภทของหนังสือในหมวดประวัติศาสตร์

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน	นิสิต	นักศึกษา	ข้าราชการ	พ่อค้าประชาชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. ประวัติศาสตร์ไทย	26	28.5	23	50	19.4	23.5
2. ประวัติศาสตร์ของต่างประเทศ	18.4	21.9	17.3	31.5	5.5	11.7
3. ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวไทย	19.5	26	26.9	18.4	27.7	23.5
4. ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวของต่างประเทศ	17.3	23.9	19.2	18.4	11.1	11.7
5. ชีวิตประวัติของบุคคลสำคัญ	45.6	30.9	42.3	28.9	36.1	47.0

ตารางที่ 18 ปรากฏว่านักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง ข้าราชการชาย และพ่อค้าประชาชนชายหญิง จำนวนสูงสุดร้อยละ 45.6, 30.9, 42.3, 36.1 และ 47.0 ตามลำดับ สนใจอ่านหนังสือประเภทเดียวกัน คือ หนังสือชีวิตประวัติของบุคคลสำคัญ เว้นแต่ข้าราชการหญิงจำนวนสูงสุดร้อยละ 50 ที่สนใจอ่านประวัติศาสตร์ไทย

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสภาพของหอสมุดแห่งชาติ

สภาพของหอสมุดแห่งชาตินับเป็นองค์ประกอบสำคัญในการให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติทั่วไปควรตั้งอยู่ในใจกลางของประเทศ มีที่ท่าเลดี มีการคมนาคมสะดวก มีอาคารหอสมุดเหมาะสม สะอาดกว้างขวาง และมีการตกแต่งหอสมุดแห่งชาติให้น่าดูและชวนใช้ ตลอดจนมีการแบ่งเนื้อที่ของหอสมุดแห่งชาติไว้อย่างเหมาะสม จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหอสมุดแห่งชาติโดยเฉลี่ยของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนชายและหญิง ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นของประชาชนแต่ละอาชีพในเรื่องสภาพทั่ว ๆ ไปของหอสมุดแห่งชาติ

ความคิดเห็นของผู้ใช้หอสมุด แห่งชาติ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา			ข้าราชการ			พ่อค้าประชาชน											
	ชาย		หญิง	ชาย		หญิง	ชาย		หญิง									
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ						
1. แสงสว่างในหอสมุดแห่ง ชาติมีความเหมาะสม	3.5	0.6	ปาน กลาง	3.4	0.7	ปาน กลาง	3.3	0.8	ปาน กลาง	3.5	0.7	ปาน กลาง	3.2	0.7	ปาน กลาง	3.0	0.7	ปาน กลาง
2. หอสมุดแห่งชาติมีเสียง รบกวน	2.1	0.9	น้อย	2.0	0.9	น้อย	2.4	0.9	น้อย	2.1	0.8	น้อย	2.0	0.8	น้อย	1.6	0.6	น้อย
3. การถ่ายเทอากาศใน หอสมุดแห่งชาติดี	3.2	0.9	ปาน กลาง	3.3	0.8	ปาน กลาง	3.0	0.9	ปาน กลาง	3.3	0.9	ปาน กลาง	3.1	0.8	ปาน กลาง	3.0	0.8	ปาน กลาง
4. หอสมุดแห่งชาติมีความ สะอาดดี	3.9	0.5	มาก	3.8	0.8	มาก	3.7	0.7	มาก	3.6	0.8	มาก	3.5	0.8	ปาน กลาง	3.3	0.9	ปาน กลาง
5. การตกแต่งหอสมุดแห่ง ชาติน่าดูและชวนใจ	3.3	0.9	ปาน กลาง	3.2	0.9	ปาน กลาง	3.4	0.8	ปาน กลาง	3.2	1.0	ปาน กลาง	3.1	0.8	ปาน กลาง	2.8	0.9	ปาน กลาง
6. ป้ายบอกทิศทางในห อสมุดแห่งชาติชัดเจน	3.0	0.9	ปาน กลาง	3.1	0.9	ปาน กลาง	3.0	0.9	ปาน กลาง	3.2	0.9	ปาน กลาง	2.8	0.9	ปาน กลาง	3.0	0.9	ปาน กลาง

จากตารางที่ 19 แสดงว่านักเรียน นิสิตนักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนชายและหญิงโดยเฉลี่ย เห็นว่าแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ การตกแต่งหอสมุดที่น่าดูและชวนใจ และป้ายบอกทิศทางในหอสมุดแห่งชาติมีความเหมาะสมปานกลาง และเห็นว่าหอสมุดแห่งชาติมีความสะอาดดีมาก ยกเว้นพ่อค้าประชาชนชายและหญิงที่เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนความเงียบสงบภายในหอสมุดแห่งชาตินั้นประชาชนชายหญิงทุกอาชีพมีความเห็นว่าหอสมุดแห่งชาติมีเสียงรบกวนน้อย

นอกจากสภาพทั่ว ๆ ไปของหอสมุดแห่งชาติซึ่งจะต้องอำนวยความสะดวกต่อการค้นคว้าของผู้ใช้แล้ว วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งหนังสือและสิ่งพิมพ์ในหอสมุดแห่งชาติ จะต้องมีจำนวนพอเพียงกับผู้ใช้บริการ และมีคุณภาพการบริการของคนกว่าของประชาชนมากที่สุดควย จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องวัสดุ ภูมิทัศน์ และหนังสือของหอสมุดแห่งชาติปรากฏในตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละอาชีพในเรื่องวิสัยทัศน์ ภารกิจ และหนังสือในหอสมุดแห่งชาติ

ความคิดเห็นของผู้ใช้หอสมุด แห่งชาติ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา				ข้าราชการ				พ่อค้าประชาชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง							
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ						
1. จำนวนโต๊ะ เก้าอี้มีจำนวนพอเพียงกับผู้ใช้	2.7	0.9	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	2.5	1.1	น้อย	2.9	0.9	ปานกลาง	2.7	1.1	ปานกลาง
2. โต๊ะ เก้าอี้มีความสบายแก่ผู้ใช้	3.1	0.9	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	2.9	0.8	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	3.2	0.6	ปานกลาง
3. หอสมุดแห่งชาติมีจำนวนหนังสือเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า	3.1	1.4	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	2.6	1.1	ปานกลาง	2.7	1.1	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง
4. หอสมุดแห่งชาติมีจำนวนหนังสือที่เป็นภาษาไทยพอเพียง	3.4	1.0	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง	2.8	0.9	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.4	0.6	ปานกลาง
5. หอสมุดแห่งชาติมีจำนวนหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศพอเพียง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	2.8	0.9	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง
6. หนังสือในหอสมุดแห่งชาติอยู่ในสภาพที่ดี	3.1	0.9	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง
7. หนังสือในหอสมุดแห่งชาติสนองความต้องการของผู้ใช้	3.3	1.1	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	2.8	1.0	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง
8. การจัดเรียงหนังสือบนชั้นมีความเป็นระเบียบ	3.4	1.0	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง
9. ความพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อหนังสือในหอสมุดแห่งชาติ	3.4	1.0	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.4	0.7	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้า ประชาชนชายและหญิงโดยเฉลี่ย เห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ จำนวน หนังสือ ความพอเพียงของหนังสือในภาษาต่าง ๆ สภาพของหนังสือ การจัดหาหนังสือที่ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และระเบียบการจัดเรียงหนังสือบนชั้นว่า มีความเหมาะสม ปานกลาง และเห็นว่าจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ที่มีอยู่ในหอสมุดแห่งชาติมีความพอเพียงกับจำนวน ผู้ใช้อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ยกเว้นข้าราชการหญิงที่เห็นว่ามีเหมาะสมน้อย ส่วนในเรื่องความพอใจที่มีต่อหนังสือในหอสมุดแห่งชาตินั้น ปรากฏว่าประชาชนมีความพอใจ แยกเป็น 2 ฝ่ายคือ นักเรียน นิสิต นักศึกษาชายหญิง ข้าราชการชายหญิง และพ่อค้าประชา ชนชายโดยเฉลี่ย มีความพอใจปานกลาง แต่แม่ค้าประชาชนหญิงปรากฏว่ามีความพอใจมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 คำเจตยานำหน้าความคิดเห็นของประชาชนแต่ละอาชีพ ในเรื่องกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ บริการและกิจกรรม และความคิดเห็นทั่วไปที่มีต่อหอสมุดแห่งชาติ

ความคิดเห็นของผู้ใช้หอสมุด แห่งชาติ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา				ข้าราชการ				พ่อค้าประชาชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง							
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	\bar{x}	S.D.	แปล ความ						
1. กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับ ของหอสมุดแห่งชาติเหมาะสม	3.5	1.1	ปาน กลาง	3.5	0.8	ปาน กลาง	3.3	0.8	ปาน กลาง	3.2	1.1	ปาน กลาง	3.2	1.0	ปาน กลาง	3.4	0.8	ปาน กลาง
2. เวลาเปิดปิดของหอสมุดแห่ง ชาติมีความเหมาะสม	3.7	0.9	มาก	3.7	0.9	มาก	3.5	0.8	ปาน กลาง	3.5	1.0	ปาน กลาง	3.9	1.2	ปาน กลาง	3.4	1.1	ปาน กลาง
3. หอสมุดแห่งชาติมีจำนวนเจ้า หน้าที่เพียงพอ	3.0	0.8	ปาน กลาง	3.0	1.4	ปาน กลาง	2.9	0.7	ปาน กลาง	2.9	0.8	ปาน กลาง	3.1	0.8	ปาน กลาง	3.0	1.0	ปาน กลาง
4. เจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกใน การติดต่อ	3.5	0.8	ปาน กลาง	3.2	0.9	ปาน กลาง	3.5	0.6	ปาน กลาง	3.1	1.0	ปาน กลาง	3.5	0.8	ปาน กลาง	3.4	0.9	ปาน กลาง
5. เจ้าหน้าที่มีมารยาทดี	3.6	0.9	มาก	3.2	1.0	ปาน กลาง	3.6	0.7	มาก	3.2	0.8	ปาน กลาง	3.6	0.6	มาก	3.6	0.7	มาก
6. เจ้าหน้าที่เอาใจใส่และเห็น ใจช่วยเหลือในการค้นหา หนังสือเป็นอย่างดี	3.3	0.9	ปาน กลาง	3.1	1.0	ปาน กลาง	3.3	0.8	ปาน กลาง	3.2	1.0	ปาน กลาง	3.3	0.9	ปาน กลาง	3.4	0.9	ปาน กลาง
7. ความต้องการให้หอสมุด แห่งชาติจัดบริการเพื่อช่วย เหลือในด้านการค้นคว้า	4.0	0.9	มาก	4.1	0.8	มาก	3.2	1.4	ปาน กลาง	4.0	0.8	มาก	3.9	0.8	มาก	4.1	0.7	มาก
8. ความต้องการให้หอสมุดแห่ง ชาติจัดบริการแนะนำการ อ่านเพื่อใช้ในงานอาชีพ	3.7	0.9	มาก	3.7	0.9	มาก	3.6	0.9	มาก	3.7	1.0	มาก	3.7	0.8	มาก	3.5	1.3	ปาน กลาง

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้ใช้หอสมุด แห่งชาติ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา				ข้าราชการ				พลคาประชาชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง							
	\bar{x}	s.d.	แปล ความ	แปล ความ	\bar{x}	s.d.	แปล ความ	แปล ความ	\bar{x}	s.d.	แปล ความ	แปล ความ						
9. ความต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ คอยหยิบหนังสือที่ประชาชน ต้องการใช้	3.1	1.1	ปาน กลาง	3.4	1.0	ปาน กลาง	3.1	1.0	ปาน กลาง	3.4	1.2	ปาน กลาง	3.6	0.9	มาก	3.2	1.1	ปาน กลาง
10. หอสมุดแห่งชาติเป็นสถานที่ที่ ให้ความรู้ดี	4.1	0.9	มาก	4.1	0.8	มาก	4.0	0.7	มาก	3.7	0.9	มาก	4.1	0.7	มาก	3.8	0.9	มาก
11. หอสมุดแห่งชาติเหมาะสมกับ การเป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง	4.2	0.8	มาก	4.1	0.9	มาก	4.0	0.8	มาก	3.7	1.1	มาก	4.3	0.8	มาก	3.9	0.8	มาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และบรรณารักษ์ ตลอดจนบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหอสมุดแห่งชาตินับเป็นหัวใจของงานหอสมุดแห่งชาติ ทั้งนี้เพราะหอสมุดแห่งชาติจะเป็นศูนย์กลางบริการความรู้และข่าวสาร ได้ก็เพียงใด นั้น ก็ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสมของหอสมุดแห่งชาติจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ และบริการของหอสมุดแห่งชาติ ดังปรากฏในตารางที่ 21 ปรากฏว่า โดยเฉลี่ย นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนชายและหญิง มีความเห็นในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และเวลาเปิดปิดของหอสมุดแห่งชาติ ว่ามีความเหมาะสมปานกลาง นอกจากนักเรียน นิสิต นักศึกษาชายและหญิงที่เห็นว่าเวลาเปิดปิดของหอสมุดแห่งชาติ มีความเหมาะสมมาก

ในเรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ ปรากฏว่าประชาชนชายหญิงทุกอาชีพเห็นว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการติดต่อ และความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือคนควาของเจ้าหน้าที่ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนเรื่องมารยาทของเจ้าหน้าที่นั้น ปรากฏว่า ประชาชนมีความเห็นแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ นักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิง และข้าราชการหญิงเห็นว่า มีความเหมาะสมปานกลาง แต่นักเรียน นิสิต นักศึกษาชาย ข้าราชการชาย และพ่อค้าประชาชนชายและหญิง เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก

ในเรื่องบริการและกิจกรรมที่หอสมุดแห่งชาติจัดขึ้น ปรากฏว่าบริการที่ประชาชนแต่ละอาชีพมีความต้องการมาก ได้แก่ บริการการช่วยเหลือเพื่อการค้นคว้า และบริการแนะนำการอ่านเพื่อใช้ในงานอาชีพ เว้นแต่ข้าราชการชายที่ต้องการบริการช่วยเหลือเพื่อการค้นคว้าในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับแม่ค้าประชาชนหญิงที่ต้องการบริการแนะนำการอ่านเพื่อใช้ในงานอาชีพในระดับปานกลาง ส่วนบริการที่ประชาชนแต่ละอาชีพมีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการหยิบหนังสือโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ยกเว้นพ่อค้าประชาชนชายที่ต้องการมากในบริการหยิบหนังสือโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้

นอกจากนี้ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนชายและหญิง โดยเฉลี่ยยังมีความเห็นพ้องกันว่า หอสมุดแห่งชาติเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การศึกษาคนควาควยตนเองที่คามากสำหรับประชาชน

นอกจากประชาชนจะได้แสดงความคิดเห็น ความพอใจ และความต้องการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหอสมุดแห่งชาติแล้ว ประชาชนทุกอาชีพยังได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจเกี่ยวกับหอสมุดแห่งชาติอีกควย ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โคนำมาจัดกลุ่มและแยกประเภทไว้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของหอสมุดแห่งชาติ
2. ครุภัณฑ์
3. หนังสือ
4. กฎเกณฑ์ และระเบียบขอบังคับ
5. บุคลากร
6. บริการ และกิจกรรม
7. สิ่งอำนวยความสะดวก

เนื่องจากข้อเสนอแนะของประชาชนแต่ละอาชีพที่เสนอแนะมาในแต่ละประเภทมีจำนวนน้อย ซึ่งไม่สามารถคำนวณหาครอยละได้ จึงสรุปไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

สภาพทั่วไปของหอสมุดแห่งชาติ

1. ควรขยายสถานที่ของหอประชุมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ควรจัดให้มีโต๊ะ ม้านั่งรอบ ๆ บริเวณหอสมุดแห่งชาติ
3. ป้ายบอกทิศทางต่าง ๆ ในหอสมุดแห่งชาติควรแสดงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
4. ควรจัดทำแผนผังแสดงการจัดหอสมุดแห่งชาติ โดยแสดงว่าชั้นใดห้องใดมีอะไรให้เห็นเด่นชัด เช่น แสดงผังของแต่ละชั้นพร้อมทั้งที่ตั้งของหนังสือแต่ละประเภทในแต่ละห้องอย่างชัดเจน ตลอดจนชี้แจงวิธีใช้หอสมุดแห่งชาติไว้อย่างชัดเจน และติดผังไว้

ห้องโถงชั้นล่าง

5. ควรขยายเนื้อที่ของห้องอ่านหนังสือให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ครุภัณฑ์

1. ควรจัดระเบียบชั้นหนังสือให้เหมาะสม และชวนใช้ยิ่งขึ้น
2. หอสมุดแห่งชาติควรติดตั้งพัดลม หรือเครื่องปรับอากาศในห้องอ่านหนังสือให้เหมาะสมทุกห้อง ทั้งนี้เพื่อผ่อนคลายความร้อนภายในหอสมุดแห่งชาติ และอำนวยความสะดวกในการอ่านหนังสือให้แก่ประชาชน
3. หอสมุดแห่งชาติควรจัดหาตู้จำเป็นไว้บริการแก่ประชาชนทุกชั้นและจัดให้เพียงพอกับจำนวนของผู้ใช้บริการ
4. ควรเพิ่มจำนวนที่นั่งอ่านภายในห้องอ่านหนังสือทั่วไปชั้นล่าง ทั้งนี้เพราะมีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก
5. ควรติดตั้งไฟฟ้าภายในห้องอ่านหนังสือทุกห้องไว้อย่างเพียงพอ และจัดซ่อมแซมไฟฟ้าอย่างรีบด่วนเมื่อเกิดชำรุด เพื่อความสะดวกในการอ่านหนังสือที่มีประสิทธิภาพของประชาชน
6. ควรจัดให้มีโต๊ะคนควาเฉพาะบุคคลภายในห้องอ่านหนังสือทุกห้องทุกชั้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษา ค้นคว้าและทำการวิจัยแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี

หนังสือ

1. ควรจัดให้มีหนังสือทุกประเภทที่ใหม่ และทันต่อเหตุการณ์ทั้งในและนอกประเทศทุกด้าน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อ่านเป็นผู้ตัดสินใจในการอ่านด้วยตนเอง และแต่ละประเภทควรมีอย่างน้อย 10 ฉบับ เพื่อให้ประชาชนได้อ่านอย่างทั่วถึง
2. หนังสือแบบเรียน ตำรา และหนังสือความรู้ทั่วไป ควรจัดหาให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบเรียนตามหลักสูตรแผนใหม่ และตำราเรียนในระดับอุดมศึกษา เพราะเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีจำนวนน้อย และไม่พอเพียงแก่ผู้ใช้

3. ควรจัดทำหนังสือทางค่านวิชากร โดยเฉพาะหนังสือทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

4. ควรจัดทำหนังสือทางค่านวิชาชีพใหม่ ๆ ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในค่านวิชาชีพใหม่ ๆ อันจะนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพของประชาชนได้

5. ควรจัดทำหนังสือทางค่านลัทธิการ เมืองซึ่งจัดพิมพ์ขึ้นหลังวันที่ 14 ตุลาคม 2516 และนวนิยายที่ตีเเคนในปัจจุบัน ตลอดจนหนังสือเพศศึกษาในเชิงวิชาการมาไว้บริการแก่ประชาชน

6. การจัดเรียงหนังสือควรจัดใหม่ระเบียบและรัดกุมยิ่งขึ้น และควรเล็งการ จัดเรียงหนังสือในชั้นล่างสุดของตู้เพราะยากแก่การ คนควา

กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับ

1. ควรขยายเวลาบริการให้เท่ากันทุกห้อง เพราะเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเวลา บริการของแต่ละห้องไม่เท่ากัน ซึ่งมีผู้เสนอแนะให้เปิดและปิดบริการทุกห้องตั้งแต่เวลา 8.30 น. ถึง 20.30 น.

2. ควรอนุญาตให้ประชาชนทุกคนเข้าไปคนควาและอ่านหนังสือได้ตามความ ต้องการ ทั้งนี้โดยไม่จำกัดว่าจะอนุญาตให้เข้าใช้ได้เฉพาะผู้ที่มิบัตรสมาชิกเท่านั้น

3. ควรอนุญาตให้นำสิ่งพิมพ์หรือเอกสารบางชนิดเข้าไปได้บางในบางกรณี

4. อนุญาตให้ประชาชนเข้าไปคนควาในห้องอนุมาณราชชน และห้องพิเศษอื่น ๆ

บาง

5. ควรมีมาตรการการ ชันเค็ดขาด เพื่อลงโทษผู้ที่ลักลอบตัด หรือฉีกหนังสือเพื่อคุ้มครองทรัพยากรอันมีค่าของประชาชนให้คงสืบต่อไป

บุคลากร

1. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำในการ คนหา หนังสือและบริการ เพราะปัจจุบันในบางแผนกมี เจ้าหน้าที่น้อยไม่เพียงพอกับผู้ใช้

บริการของหอสมุดแห่งชาติ

2. เจ้าหน้าที่ควรให้ความสะดวกในการติดต่อ มีความสุภาพ และเป็นกันเอง แก่ผู้ใช้ใหม่มากยิ่งขึ้น
3. ควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่อคอยตรวจความเรียบร้อยรอบ ๆ บริเวณหอสมุดแห่งชาติ เพื่อมิให้บุคคลบางประเภทใช้ เป็นสถานที่ที่กระทำการอื่นใดอันขัดต่อระเบียบและวัตถุประสงค์ของหอสมุดแห่งชาติได้
4. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ คอยสอดส่องดูแลมิให้ผู้ใช้ลักลอบตัดฉีก หรือทำลายหนังสือไว้โดยเฉพาะ
5. เจ้าหน้าที่ควรเก็บหนังสือที่ผู้อ่านใช้แล้วเรียงเข้าชั้นอย่างรวดเร็ว

บริการและกิจกรรม

1. ควรมีบริการแนะนำเรื่องการใช้หนังสือ การระวังรักษาหนังสือเพื่อให้ผู้ใช้หอสมุดแห่งชาติรู้จักวิธีใช้หนังสือในหอสมุดแห่งชาติมิให้ฉีกขาด หรือชำรุดได้ง่าย
2. ควรมีบริการแนะนำการใช้หอสมุดแห่งชาติ โดยจัดอภิปรายแนะนำวิธีการใช้หอสมุดแห่งชาติแก่ประชาชน หรือติดป้ายประกาศแนะนำวิธีการใช้หอสมุดให้เห็นชัดเจน หรือแจกคู่มือ หรือเอกสารที่จำเป็นแก่ประชาชน
3. ควรมีบริการรวบรวมรายชื่อหนังสือค่านักวิชาการให้ผู้นสนใจทางไปรษณีย์โดยคิดค่าตอบแทนพอสมควร
4. ควรมีบริการแนะนำหนังสือที่ที่น่าสนใจในรอบสัปดาห์ บริการแจ้งหนังสือใหม่ที่หอสมุดแห่งชาติได้รับ และบริการจัดทำบรรณานุกรม และดัชนีค้นเรื่องเพื่อช่วยในการค้นหาแก่ประชาชนให้มากขึ้น
5. ควรจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือใหม่ที่ทันต่อเหตุการณ์ทุกสาขาวิชา ความก้าวหน้าของวิทยาการสาขาต่าง ๆ การศึกษา การเมือง อาชีพและเหตุการณ์ที่สำคัญในปัจจุบันทั่วโลก ในโอกาสที่เหมาะสม
6. ควรจัดอภิปราย เกี่ยวกับปัญหา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา

วิชาชีพต่าง ๆ และสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในและนอกประเทศ โดยเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีชื่อเสียงในสาขาวิชาการแขนงนั้น ๆ มารวมในการอภิปราย

7. ควรจัดฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับการศึกษา การแพทย์สมัยใหม่ เหตุการณ์สำคัญ ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยทุกภาค การส่งเสริมและแนะแนววิชาชีพต่าง ๆ และภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวรอบเมืองไทย การท่องเที่ยวทั่วโลก ธรรมชาติวิทยา การอนุรักษ์ธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อมของประเทศต่าง ๆ

8. ควรจัดให้มีรายการปริทัศน์ต่าง ๆ เช่น หอสมุดมีประโยชน์อย่างไร ? หรือพบกันที่หอสมุดแห่งชาติ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

9. ควรจัดให้มีการสังสรรค์เป็นครั้งคราวระหว่างนักเขียนกับนักอ่าน และจัดให้มีการประกวดหนังสือและผู้เขียนหนังสือ โดยแบ่งเป็นหนังสือประเภทเกา (พิมพ์ครั้งแรก อย่างต่ำ 5 ปีมาแล้ว) และหนังสือใหม่ เพื่อเป็นการกระตุ้นวงการหนังสือ ซึ่งในการนี้หอสมุดแห่งชาติควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงคะแนนและพิจารณาตัดสินหนังสือที่ได้รับการเสนอเข้าประกวด การจัดประกวดหนังสืออาจจัดขึ้นทุก ๆ 3 เดือน ทุกปี ทุก 5 ปี และทุก 10 ปี โดยขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน บริษัท ร้านค้า สำนักพิมพ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการจัดจำหน่ายหนังสือในราคาถูกลงด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวก

เรื่องการอำนวยความสะดวกที่ประชาชนเสนอให้มีการปรับปรุงและแก้ไขโดยริบควนนั่น ได้แก่ เรื่องความสะดวกของห้องน้ำและการเปิดให้ใช้ห้องน้ำปัจจุบันห้องน้ำที่เปิดบริการส่วนใหญ่ชำรุด และยังมีได้เปิดบริการทุกชั้นจึงทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้ใช้ซึ่งเป็นเรื่องที่มีปัญหา มาก ผู้ใช้ส่วนใหญ่เสนอว่าควรปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาด ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดโดยริบควน และเปิดให้ใช้ทุกชั้น

ความเห็นอื่น ๆ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดขึ้นทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่ออื่น ๆ ให้อยู่สนใจได้ทราบทั่วกัน

2. ควรเปิดอบรมวิธีการใช้หอสมุดแห่งชาติแก่สมาชิกใหม่
3. ควรจัดให้มีห้องสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ โดยการจัดหาหนังสือการ์ตูน หนังสือสำหรับเด็ก สิ่งของ ของเล่น และวิทยากรใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก
4. ควรจัดให้มีห้องเฉพาะสำหรับหนังสือประเภทที่ให้ความบันเทิง และห้องเฉพาะหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น เกี่ยวกับห้องในหมวดสังคมศาสตร์และปรัชญาที่หอสมุดแห่งชาติได้จัดบริการในปัจจุบัน
5. ควรจัดให้มีการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยผู้ใช้งาน
6. ควรมีตู้รับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย